

Rusfeltets
hovedorganisasjon
rusfeltet.no

Årsmelding og årsregnskap 2023

Vi samler og formidler kunnskap
- fordi rus påvirker menneskers liv

INNHOLD

INNLEDNING	5
ORGANISASJON	6
ØKONOMI	10
AKTIVITETER	11
1. Være rusfeltets viktigste møteplass	12
2. Være den mest aktuelle og relevante organisasjonen i rusfeltet	16
3. Fremme kunnskapsbasert praksis i rusfeltet	20
4. Være en tydelig og synlig ruspolitisk aktør	26
RUS & SAMFUNN	31
AVSLUTNING	36
ÅRSREGNSKAP	38
REVISORS BERETNING	44

Forsidefoto: Torhild Kielland

Årsmelding 2023

INNLEDNING

Rusfeltets hovedorganisasjon samler og formidler kunnskap, fordi rus påvirker menneskers liv. Den kunnskapen vi samler har vi en plikt til å formidle slik at innbyggere med rusmiddelutfordringer får den beste hjelpen.

I denne årsmeldingen kan dere lese om hvordan vi innhenter og formidler kunnskap om rus på ulike arenaer. Innledningsvis har jeg allikevel lyst til å trekke frem Rus & Samfunn, et nettmagasin. Rusfeltets hovedorganisasjon eier Rus & Samfunn, men det er redaksjonelt uavhengig og følger pressens vær varsom plakat. Nettmagasinet passer godt inn i den profilen vi ønsker å ha selv om organisasjonen ikke har styringsrett. Utviklingen har vært helt enorm og hvis du ikke kjenner til magasinet, gå inn på rus.no.

Skal kommuner, frivillige organisasjoner, institusjoner og sykehus gi god hjelp trenger de gode og forutsigbare rammevilkår. Mange har opplevd usikkerhet i 2023. Noen vil hevde at usikkerhet er den nye normalen. Det kan de ha rett i. Da vil ordtaket – det handler ikke om hvordan du har det, men hvordan du tar det – få gyldighet.

I hele 2023 har vi hatt et sterkt fokus på unge og unge voksne. Det har gjenspeilet seg på våre møteplasser. Særlig har vi sett at overgangene mellom barnevern og helse er mangelfulle og for noe dårlige. Her er det mye arbeid på gang som vi også vil følge videre.

På årsmøtet i mai endret vi navn på Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon til «bare» Rusfeltets hovedorganisasjon (RHO). Begrunnelsen ble det redegjort godt for på årsmøtet, men for de av oss som har vært med lenge, er det en omstilling. Vi er landets største interesse- og medlemsorganisasjon på rusfeltet med 12 nye medlemmer bare i 2023. Ved utgangen av 2023 var vi 153 medlemsvirksomheter som favner bredden i feltet og fra hele landet. Medlemmene har mer enn 6500 årsverk, mer enn 210 lokasjoner, mange tusen frivillige og medlemmer. Det er vi stolt av.

Hvis vi ser inn i 2024 kommer regjeringen med en Stortingsmelding om ruspolitikk, Forebyggings- og behandlingsreformen. Helse Sør-Øst lyser ut anbud om kjøp av plasser innen Tverrfaglig Spesialisert Rusbehandling. Helseforetakene har gjennom statsbudsjettet og foretaksmøte fått beskjed om å prioritere rus og psykisk helse. Rushåndhevingsutvalget vil levere sin NOU. Så det blir ingen grunn til å ligge på latsiden i 2024 for dere eller oss i administrasjonen.

Nytt av året er at årsmeldingen nå faktisk gjelder for året 2023. Tidligere år har årsmeldingen fulgt (nesten) årsmøteperioden. Det gjør at noen, med god hukommelse, vil se noen få gjentakelser fra siste årsmelding.

ORGANISASJON

Rusfeltets hovedorganisasjon (RHO) ble etablert i 1991 og var den gang en sammenslåing av to organisasjoner. Det var Samordningsrådet for institusjoner for rusmiddelmissbrukere (SIR) og Ledergruppa for institusjoner innen rusmisbruk (LIR). Dagens navn, Rusfeltets hovedorganisasjon, ble vedtatt på årsmøtet i 2023.

RHO er en medlemsorganisasjon og per 31. desember 2023 er det 153 medlemmer. Medlemmene har over 210 ulike tiltak, mer enn 6500 årsverk og mange tusen medlemmer og frivillige.

Medlemsvirksomhetene representerer forebygging, behandling, lavterskeltjenester, bolig- og omsorgstjenester, avholdsarbeid, pårørendearbeid, brukerorganisasjoner, høyskole-, forsknings- og kompetanseutvikling, opplysningsarbeid og mer til. Medlemsvirksomhetene kommer fra både offentlig, ideell og privat sektor.

FORMÅL OG FUNKSJON

Rusfeltets hovedorganisasjon (RHO) er en nasjonal fag- og ruspolitisk medlemsorganisasjon for tiltak/tjenester for mennesker med rusmiddelrelaterte problemer og avhengighetsproblematikk.

RHOs formål er å synliggjøre, samle, drøfte og formidle de ruspolitiske konsekvensene, faglige erfaringer, brukererfaringer og forskning for å sikre rusfeltet best mulig organisatoriske, faglige og ressursmessige betingelser.

VISJON:

Mangfoldige, tilgjengelige og helhetlige tjenester i et samlet rusfelt.

ÅRSMØTE 2023

Årsmøte 2023 ble avholdt som et hybridmøte 11. mai. Mange hadde funnet vegen til Thon hotel Vika Atrium Oslo hvor den fysiske delen av møtet ble holdt.

Det var 55 deltakere hvorav 13 deltok digitalt. Totalt var 50 stemmeberettigede. Det ble behandlet åtte saker. Protokollen fra årsmøtet ligger på rusfeltet.no/om-oss/arsmote.

STYRET

Rusfeltets hovedorganisasjon ledes av et styre med styreleder, nestleder samt sju styremedlemmer som avspeiler bredden av medlemsvirksomheter.

Foto: Torhild Kielland

Styret har bestått av:

- **Styreleder** Anders Dalsaune Jansen, avdelingsdirektør Velferdsetaten Oslo Kommune, frem til 1. september leder Tyrilistiftelsen
- **Styrets nestleder** Kine Haugen, FO, til daglig seksjonsleder poliklinikk Oslo universitetssykehus

Styremedlemmer

- Lars A Lian, faglig leder Stiftelsen Fossumkollektivet
- Tommy Sjøfjell, faglig rådgiver A-larm, til daglig Korus Sør
- Ellen Ingrid Eira, leder døgnenheten Karasjok, Finnmarkssykehuset HF
- Merete Hanch-Hansen, avdelingsdirektør Velferdsetaten Oslo kommune
- Eva Brekke, Norsk psykologforening, til daglig Nasjonal kompetansetjeneste ROP, Stiftelsen Fredheim og Sagatun Recovery
- Arild Knutsen, leder i Foreningen for human narkotikapolitikk
- Camilla Wright, leder av Uteseksjonen i Trondheim kommune
- RHOs leder, Jan Gunnar Skoftedalen, er styrets sekretær.

STYREMØTER

Det har i 2023 vært gjennomført 10 styremøter. Det har vært en variasjon av fysiske, hybride og digitale møter. Styret har behandlet 87 saker. I det som kalles fag og ruspolitiske saker, og informasjons- og drøftingssaker, er det ofte mange saker og temaer som drøftes. I tillegg har det vært e-postutveksling om ulike aktuelle saker og høringer.

Styremøtet 6. september ble avholdt hos Uteseksjonen i Trondheim hvor styret også fikk en omvisning og orientering om Uteseksjonens arbeid. Styremedlem Camilla Wright er leder ved Uteseksjonen i Trondheim.

Foto: Torhild Kielland

ADMINISTRASJON

Rusfeltets hovedorganisasjon (RHO) leier kontorlokaler til administrasjonen og møtevirksomhet i Nedre Slottsgate 7 i Oslo. Administrasjonen ivaretar den daglige driften av RHO i tråd med organisasjonens vedtekter, årsmøtets vedtak og oppfølging av styrevedtak.

I administrasjonen er det to stillinger. Jan Gunnar Skoftedalen er leder og Torhild Kielland er rådgiver. RHO er eier av nettmagasinet Rus & Samfunn hvor Berit Simenstad er redaktør i 50 prosent stilling. Rus & Samfunn drives etter redaktørplakaten og er redaksjonelt uavhengig.

Rusfeltets hovedorganisasjon er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke.

MEDLEMSVIRKSOMHETER

Pr 31. desember 2023 er det 153 virksomheter/organisasjoner som er medlemmer.

I løpet av 2023 har 12 nye virksomheter/organisasjoner meldt seg inn:

- Erfaringsentrum
- Frelsesarmeens rusomsorg, Bodø
- Frelsesarmeens rusomsorg, FaBo
- Frelsesarmeens rusomsorg, Haugesund
- Høgskulen på Vestlandet
- Medvandrerne
- NKROP
- Normal Norge
- Sandefjord kommune, Rusteam
- Stabæk Fotball, gatelaget
- Stavanger kommune, Rehabiliteringsseksjonen, (består av tre avdelinger; Stasjonen (lavterskel helsetilbud), Lagård dag- og nattlosji og MO-ung)
- URO Utviklingshemming – RusOpplysning

I samme periode har totalt 5 virksomheter avsluttet medlemskapet:

- Sarpsborg kommune valgte å avslutte medlemskapet av økonomiske årsaker.
- Korus Bergen avsluttet sitt selvstendige medlemskap og inngår som en del av avdeling for rusmedisin, Helse Bergen.
- Safir, en virksomhet i Kirkens bymisjon Oslo
- Rogaland A-senter og Kristiansand konsult ble avvirket i løpet av 2023.

MEDLEMSBESØK

Dialog med medlemmer og samarbeidspartnere er alltid spennende og lærerikt. Så langt det er praktisk mulig sier vi ja til alle invitasjoner om å besøke eller motta besøk. Våre 153 medlemsvirksomheter har over 210 ulike enheter eller lokasjoner. I 2023 besøkte vi, eller hadde vi besøk av 36 enheter:

- Ahus
- AKAN
- Blå Kors divisjon behandling
- Blå Kors Øst
- Bydel Gamle Oslo
- CRUX Verksgata
- Dalsbergstien, Velferdsetaten
- Erfaringsentrum
- FO, Fellesorganisasjonen
- Foreningen for human narkotikapolitikk, FHN
- Fossumkollektivet Solvold
- Fossumkollektivet Sørligard
- Fotballstiftelsen
- Frelsesarmeen, Bakkegaten Bergen
- GT consulting
- Huset Oslo (A-larm, FHN og proLAR Nett)
- Huset Bergen (A-larm, FHN og proLAR Nett)
- Høgskulen Vestlandet
- Kirkens Bymisjon Furuset
- KORUS Bergen
- KORUS Sør
- KORUS Øst
- NK ROP
- NK TSB
- Polyfon
- Prindsen mottakssenter
- proLAR Nett
- Rogaland A-senter
- St. Olavs hospital
- Trondheim kommune, enhet for rustjenester
- Tyrili Arena Arendal
- Tyrili Kampen
- Tyrili Lillehammer
- URO
- Uteseksjonen Trondheim
- Velferdsetaten, Oslo kommune

Til venstre: Besøk på kontoret i Nedre Slottsgate av ekspertene Erik og Camilla i URO.
Foto: Torhild Kielland

Til høyre: Medlemsbesøk: Prosjektleder Andrea M. Nilsen i Foreningen for human narkotikapolitikk viser fram nøkkelkortene som skal veilede folk på gata til ulike hjelpetjenester. Det er lagd nøkkelkort for innbyggere i Bergen, Oslo og Trondheim i 2023.
Foto: Torhild Kielland

Politidirektør Benedicte Bjørnland og styremedlem Arild Knutsen i informasjonsmøte om Rolleforståelsesutvalgets rapport 28. februar. Foto: Torhild Kielland

Flere av våre andre medlemsvirksomheter har vi møtt andre steder eller tatt kontakt per epost, telefon eller digitale møter for å diskutere ulike problemstillinger.

Vi har i tillegg besøkt andre virksomheter og samarbeidspartnere innen rusfeltet, som ikke er medlemmer, men som på annen måte utmerker seg; Rådet for psykisk Helse, Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM), Solli DPS, FHI, FAFO, NAPHA, GAMUT, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, Helse-tilsynet, Mental Helse Ungdom, Norsk Tannlegeforening, Ellevill Produksjon, Hanne Brorson (Grubl og Tankevirus), Norges Idrettshøgskole, Politidirektoratet, Riksadvokaten, Av og Til.

ØKONOMI

I 2023 hadde Rusfeltets hovedorganisasjon et overskudd på kr. 280,755- (mot et overskudd på kr. 62 206,- i 2022).

Våre hovedinntektskilder er medlemskontingent, deltakeravgift, andre inntekter og statstilskudd.

Sum driftsinntekter i 2023 var kr 8 322 727,- som var 2 290 599,- kroner høyere enn i 2022. Økningen skyldes i hovedsak økte deltakeravgifter. Deltakeravgiftene i 2023 er rekordhøye da vi arrangerte to fagkonferanser i 2023. Henholdsvis i Bergen i januar og Oslo i oktober. Fagkonferansen i januar 2023 var utsatt fra høsten 2022.

RHO fikk i 2023 kr. 3 728 400,- i tilskudd fra Helsedirektoratet. Det er en økning på 1,2%. I samme periode en økning er lønns- og prisveksten på ca 5%. Det betyr at realnedgangen bare fortsetter.

Fortsatt mener vi statstilskuddet er oppsiktsvekkende lavt sammenlignet med andre organisasjoner. Bare justert for lønns- og prisvekst de siste 5 årene skulle gitt oss ca 500 000 kroner mer.

Selv om ikke summen er økt noe vesentlig har vi fått tilskudd fra to ordninger dette året. Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet og Driftstilskudd til bruker- og pårørendeorganisasjoner innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet. Vi hadde i 2023 en overgangsordning som også gjelder for 2024.

Vår revisor er BDO AS avdeling Bergen.

AKTIVITETER

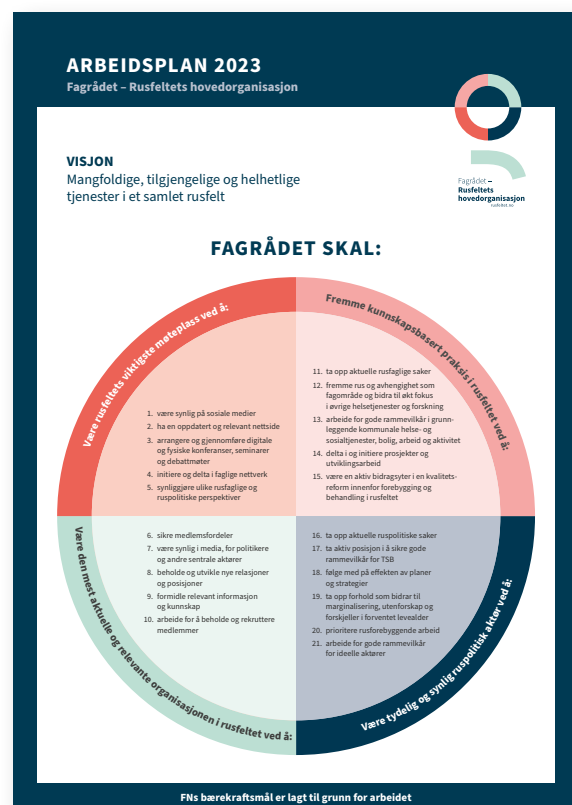
Rusfeltets hovedorganisasjon har en strategi med fire hovedstrategier. Strategien er dynamisk og gjennomgås i styret en gang i året, for å fange opp ulike bevegelser og utviklingen innenfor rusfeltet. Rusfeltets hovedorganisasjon skal være:

- Rusfeltets viktigste møteplass
- Fremme kunnskapsbasert praksis i rusfeltet
- Den mest aktuelle og relevante organisasjonen i rusfeltet
- Tydelig og synlig ruspolitisk aktør

På bakgrunn av strategiene utarbeides det årlig en aktivitetsplan som legges frem for årsmøtet. Årsmøtet diskuterer og vedtar en endelig aktivitetsplan. Aktivitetsplanen er i stor grad styrende for våre aktiviteter. Aktivitetene skal reflekteres av de langsiktige målene i strategien.

Vi opplever fortsatt økt etterspørsel etter våre tjenester og ønske om samarbeid. Hvis ønskene er i tråd med arbeidsplanen strekker vi oss langt for å få til et godt samarbeid. Men vi må minne oss selv, og andre, at vi fortsatt bare er to årsverk i administrasjonen.

Aktivitetsplanen 2023 har 21 punkter og er særdeles omfattende. I årets årsmelding rapporter vi på de fire hovedstrategiene.

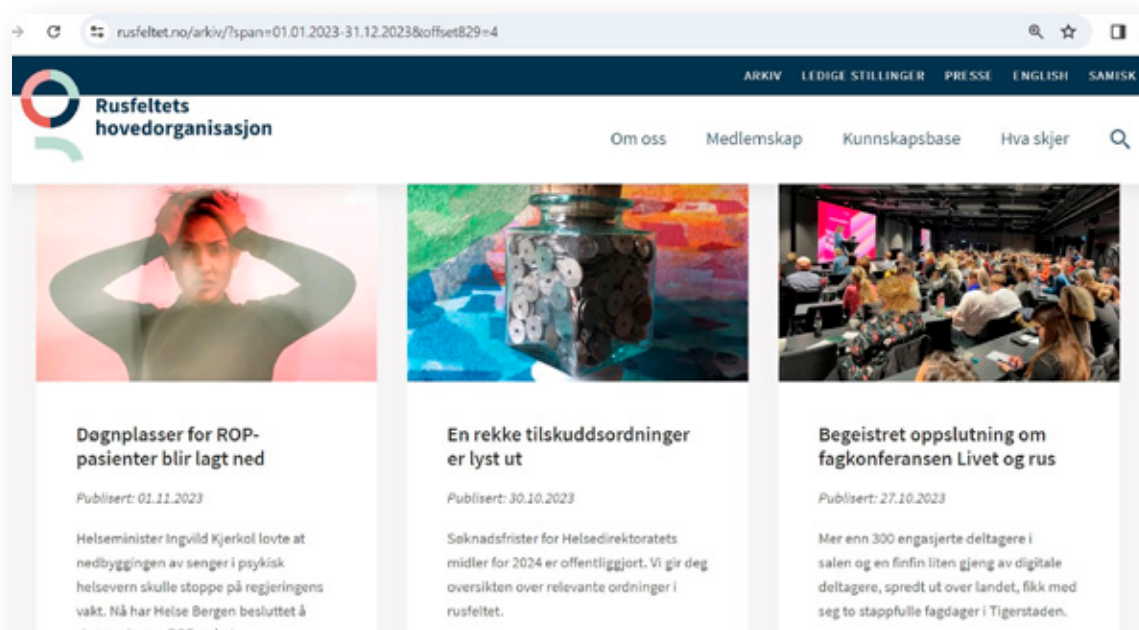

1. VÆRE RUSFELTETS VIKTIGSTE MØTEPLOSS

På rusfeltet er det mange aktører og mange kunnskapsprodusenter. Vår ambisjon er å samle og formidle kunnskap fordi rus påvirker menneskers liv.

Vår primære målgruppe er ansatte i rusfeltet, myndigheter og beslutningstakere, pårørende og brukere.

Nettsiden rusfeltet.no og vårt ukentlig nyhetsbrev er våre viktigste kommunikasjonskanaler ut til medlemmer og andre interesserte. 2023 ble et godt år. Det var en liten nedgang i antall besøk fra rekordåret 2022. Vi ser i våre analyser at mange lesere fremdeles kommer via sosiale medier. Mer om det senere.

Rusfeltet.no er den mest oppdaterte og mest besøkte siden på nyhetsbildet knyttet til rus og avhengighet. Totalt er det skrevet 202 saker på rusfeltet.no i løpet av 2023. Sakene favner bredt og omhandler rusfaglig og ruspolitisk praksis, endringer, mangler og utfordringer samt saker om medlemmers og våre aktiviteter, og vår organisasjon. 202 saker tilsvarer nær én ny sak på rusfeltet.no, hver ordinær arbeidsdag.

Nettsiden er godt besøkt og hadde i 2023 mer enn 189 000 treff. Fra 2017 til 2023 har antall treff på nettsiden økt med 58 prosent. Det forteller oss at rusfeltet.no er en viktig arena for kunnskap, informasjon og meningsutveksling.

Vi får mange gode og hyggelige tilbakemeldinger på omfang og relevans. Vi publiserer også saker som det er uenighet om. For oss er det viktig å formidle temperaturen og diskursen på rusfeltet uten nødvendigvis å bli tatt til inntekt for et spesielt politisk synspunkt.

Nettsiden benyttes også til å annonsere og informere om konferanser og andre arrangementer eller tiltak i vår regi. Her legger vi også ut Høringsuttalelser som er under utarbeidelse eller som er ferdig utarbeidet. Medlemmer kan gratis informere om ledige stillinger og kurs og konferanser i medlemsvirksomhetene.

Tabellen under viser utviklingen av antall besøk/treff pr år.

Årstall	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antall besøk	119 781	167 094	166 295	169 814	183 662	192 585	189 423

Vi sender ukentlig ut nyhetsbrev med nettsaker fra både rusfeltet.no og rus.no. Det er i underkant av 1900 mottakere av nyhetsbrevene.

Vi oppfordrer alle våre medlemsorganisasjoner til å be sine ansatte om å registrere seg som mottagere av nyhetsbrevene. Dette kan enkelt gjøres på rusfeltet.no. Personopplysningsloven/ GDPR krever at hver enkelt selv velger å registrere seg.

Sosiale medier er viktig for å nå bredt ut. Derfor har vi kontoer på de viktigste medieplattformene. Som mange har opplevd så tar det tid å følge dette opp.

Vi er omtrent daglig aktive og synlige på en eller flere sosiale medie-plattformer; Facebook, Instagram, X, LinkedIn og YouTube.

Fremdeles er det Facebook (bildet) som er den kanalen vi når flest på. Der har vi 6777 følgere per 31. desember 2023, en økning på 5,4 prosent siden mars 2023.

På X har vi 2389 følgere, en nedgang på 1,5 prosent. På Instagram har vi 1614 følgere, en økning på 14 prosent fra mars 2023. Vi klarer ikke å være like aktive på alle plattformene med ressursene vi har i dag. Facebook og Instagram er plattformene vi prioriterer. På LinkedIn er vi ikke veldig aktive og har kun 77 følgere.

Vi har utviklet en kommunikasjonsplan for å forbedre og målrette vår innsats. Vi vet at særlig unge under 35 år treffer vi ikke godt nok. Vi har klart å nå noe bedre ut til media i 2023, men mener vi kan gjøre det enda bedre der.

Konferanser, seminarer, debattmøter og nettverksmøter har vært viktig gjennom alle de 32 årene Rusfeltets hovedorganisasjon har vært i drift. I tillegg til å arrangere store nasjonale fag- og ruspolitiske konferanser har vi blitt gode på digitale plattformer, debattmøter og nettverksmøter.

Våre to store konferanser Rusfeltets fagkonferanse og Ruspolitisk Arena, er viktige møteplasser for å møte kollegaer og utvikle nettverk. I 2023 arrangerte vi;

- Rusfeltets nasjonale fagkonferanse «Hjertet og rus» 19.-20. januar 2023 i Bergen. Konferansen samlet 220 fysiske deltakere. Dette arrangementet ble ikke streamet
- Ruspolitisk Arena «Barn og unge voksne ruser seg! Hvem tar ansvar? Vi inviterer til å tråkke i hverandres bed» 10. mai i Oslo. Konferansen samlet ca 300 deltagere hvor ca 200 var fysisk til stede og 100 fulgte konferansen digitalt. Både Barne- og familieminister Kjersti Toppe og helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol deltok.

*Det ble stor stemning da Kjerkol kunngjorde at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett fjerner alle egenandeler i legemiddel-assistert rehabilitering LAR.
Foto: Arild Knutsen*

- Rusfeltets nasjonale fagkonferanse «Livet og rus – hvis vi vil forandre framtiden må vi forstyrre nåtiden!» 25.-26. oktober 2023 i Oslo. Konferansen samlet mer enn 300 fysiske deltagere og ca 50 digitale deltagere.

Som en paraplyorganisasjon er det viktig å bidra til økt samarbeid og samhandling. I vår visjon heter det blant annet at vi vil samle rusfeltet. Det gjør vi blant annet med å være medarrangør i en rekke ulike arrangementer.

Under Arendalsuka 14.–18. august var vi vertskap for Åpen russcene sammen med Tyrili, Frelsesarmeen og Kirkens bymisjon. Vi hadde to felles arrangementer:

- 1. Barn og unge bryr seg ikke om sektor – de vil ha hjelp.** Deltagere var Kim Karlsen, fagsjef Norsk psykologforening, Shimron Mohd, styremedlem i Landsforeningen for barnevernsbarn, Marianne Solberg, nestleder i FO, Thov Midtbø, seniorrådgiver Barneombudet. Ordstyrer var Anders Dalsane Jansen, styreleder i Rusfeltets hovedorganisasjon.
- 2. Hva skjer når aksepten for rusmidler øker?** Deltakere var Ellen Rønning-Arnesen, AP, statssekretær Helse- og omsorgsdepartementet, Sandra Bruflot H, stortingsrepresentant, Edvard Kunzendorf, politisk rådgiver i KrFs stortingsgruppe og 1. nestleder i KrFU. Debattleder var Jan Gunnar Skoftedalen, leder i Rusfeltets hovedorganisasjon.

Det var i tillegg 11 andre arrangement på taket av Tyrili Arena hvor RHO var involvert i ytterligere to;

- 1. Der ingen skulle tru at rusavhengige måtte bu – er camping og container godt nok?**

Arrangør: Rusfeltets hovedorganisasjons nettverk av bruker- og pårørendeorganisasjoner. Deltagere var Even Røed, Stortingsrepresentant AP, Petter Nyquist, filmskaper, Arild Knutsen, leder FHN, Tommy Sjøfjell, prosjektleder A-Larm, Vivian Helmersen, proLAR Nett, Asbjørn Larsen, RIO. Teltet var fullt og mer enn 1700 har sett dette via streaming.

- 2. 65+ Den våte generasjonen – med vin og medisin blir du fin, eller?**

Arrangør: A-larm, Ivareta, BaR Barn av rusmisbrukere, NSF's faggruppe SPOR og Rusfeltets hovedorganisasjon. Deltakere var Tommy Sjøfjell, Faglig rådgiver, A-larm, Espen Gade Rolland, Leder, NSF's faggruppe innen psykisk helse og rus (SPOR), Michael Lindholm, Generalsekretær, Ivareta – pårørende berørt av rus, Marius Sjømæling, Generalsekretær, BaR Barn av rusmisbrukere, Kai Øyvind Brenden, Nestleder, Norsk sykepleierforbund

Vi er spesielt stolte over å ha en arena som bruker- og pårørende-organisasjonene benytter.

Vi har videre vært medarrangør for ytterligere to store nasjonale fagkonferanser i 2023. En sammen med Rådet for psykisk helse 10. oktober om Trening som medisin og en sammen med Erfaringsssentrum «Sterkere sammen» 6.–8. november. Se detaljer under kapittel 4) *Fremme kunnskapsbasert praksis i rusfeltet.*

Rusfeltet er preget av ulike faglige og politiske synspunkter. For RHO er det viktig å synliggjøre ulike perspektiver. Det gjør vi gjennom våre konferanser, debattmøter, nettsiden og sosiale medieplattformer. Selv om vi synliggjør de ulike perspektivene, skal kunnskapsbasert informasjon være kjernen.

Åpen Russcene på taket av Tyrili Arena Arendal.
Foto: Bjørn Kjetil Undem

Bildet er fra arrangementet «Der ingen skulle tru at rusavhengige måtte bu – er camping og container godt nok?» Foto: Torhild Kielland.

2. VÆRE DEN MEST AKTUELLE OG RELEVANTE ORGANISASJONEN I RUSFELTET

I 2023 har antall medlemsorganisasjoner økt til 153, 12 nye i 2023. Rusfeltets hovedorganisasjon er ikke lenger en paraply, vi har blitt en stor parasoll for rusfeltet.

Vår funksjon som en samlende organisasjon står sentralt i vårt arbeid. En del av det innebærer å beholde og utvikle nye relasjoner og posisjoner. Vi opplever en etterspørsel etter våre tjenester og flere vil ha et strategisk samarbeid med oss. Vi jobber derfor både med å utvikle nye relasjoner og å bevare og utvikle etablerte, gode relasjoner.

Våre medlemmer er de viktigste for oss, og vi har et godt og konkret samarbeid med alle de medlemsorganisasjonene som ønsker det.

Det å være samlende, aktuell og relevant kan i noen tilfeller oppleves motstridene. Vi skal være kritiske når det er nødvendig.

Som medlemsorganisasjon må det være noen fordeler for dem som faktisk er med å finansiere organisasjonen. Den aller viktigste fordelene ved å være medlem i RHO er å være en del av fellesskapet og kunne påvirke direkte gjennom våre høringsinnspill, prioriteringer og nettverk.

Medlemsfordelene er synliggjort på vår nettside under menypunktet Medlemskap. Vi markedsfører medlemsfordelene med ujevne mellomrom. Administrasjonen har ikke hatt kapasitet til å etablere nye medlemsfordeler i 2023.

*En av søknadene vi sendte inn i 2023 var fra Prindsen mottaks-senter. På bildet institusjonsleder Marta Bjørke og RHOs leder Jan Gunnar Skoftedalen.
Foto: Torhild Kielland*

*Helseminister Ingvild Kjerkol
og RHOs leder Jan Gunnar
Skoftedalen under lanseringen av
Folkehelsemeldingen 31. mars.
Foto: Torhild Kielland*

Vi gjennomførte en Questbackundersøkelse blant ledere og mellomledere i medlemsorganisasjonene i oktober 2023. 71 prosent har benyttet seg av en eller flere av medlemsfordelene. Klart flest benyttet seg av reduserte priser på konferanser. De to nest mest benyttede fordelene er annonsering av ledige stillinger samt omtale av egen virksomhet på nettsiden. Stillingene er godt synlig på nettsiden og er ofte med i det ukentlige nyhetsbrevet.

Medlemsfordelen med å søke midler fra Stiftelsen DAM er populær og antallet henvendelser fra medlemmer som vil bruke muligheten øker. Vår erfaring med Stiftelsen DAM så langt er imidlertid at nåløyet er trangt. Vi har i 2023 bistått i sju søknadsprosesser og det er sendt inn seks søknader. I tillegg har vi svart på mange spørsmål fra medlemmer som vurderer å søke midler. Stiftelsen Dam har gått fra faste søknadsfrister til løpende søknader på Helsesøknader.

Å få hjelp til høringsuttalelser er en annen populær medlemsfordel. Her er det mye tid å spare og mange liker muligheten til å få innspill og utkast som de kan klippe og lime fra, til interne diskusjoner og egne uttalelser. Flere medlemmer benytter også muligheten til å gi oss innspill på hvilke perspektiver vi bør inkludere i sentrale høringer, når de har nøkkelkompetanse på det høringen omhandler. Dette har stor verdi for en liten administrasjon.

Vi vil være og er synlige i media, for politikere og andre sentrale aktører

Å ha en stemme som blir etterspurt og lyttet til, er viktig for oss. Med en liten administrasjon er det krevende, men også spennende. Etter Stortingsvalget i 2021 har vi brukt tid på å etablere nye relasjoner og samarbeid med nye helsepolitikere. Den siste perioden har vi etablert god kontakt med sentrale helsepolitikere både i regjering og på storting. Vi stiller i møter og deltar i aktuelle høringer. Vi har i 2023 brukt en del tid og ressurser på å bli bedre i ekstern og intern kommunikasjon. Sammen med Kruse Larsen fikk vi utarbeidet en kommunikasjonsplan for å fremme våre interesser bedre og mer målrettet.

Det er viktig å være tilgjengelig for andre sentrale aktører som Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet. Men også aktører som arbeider direkte eller indirekte på området slik som Politidirektoratet og Riksadvokaten. Noen av dem har også deltatt på våre møteplasser.

Vi har i økende grad lyktes med å bli mer synlig for media og større mediehus. I 2023 har vi blant annet hatt samarbeid med TV2, Klassekampen og NRK. Et høydepunkt var da NRK deltok på Ruspolitisk Arena 10. mai for å dekke begivenheten da helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol offentliggjorde at regjeringen vil fjerne egenandeler i LAR, et tema vi har hatt på agendaen lenge.

Administrasjonen og styrets nestleder hadde blant annet et eget møte med statssekretær Bekeng i Helse og omsorgsdepartementet om dette senest 21. mars.

Vi prioriterer i stor grad å si ja til invitasjoner fra medlemmer og andre samarbeidspartnere. Rusfeltets hovedorganisasjon skal være til stede viktige arenaer. Et knippe av de stedene vi har vært er:

- Folkehøgskolenes samling om rus i Oslo
- Helsedirektoratets evaluering av rådgivende enheter
- Legeforeningens lansering av rapporten, Bedre helse og lengere liv, Oslo
- Dialogmøte med HOD i forkant av FNs narkotikakommisjon, Oslo
- Politidirektoratet, deres oppfølging av rolleforståelsesutvalgets rapport, Oslo
- Norges institusjon for menneskerettigheter, lansering av årsmelding, Oslo
- Helse- og omsorgsdepartementet, lansering av Folkehelsemeldingen, Oslo
- NK TSB, Fremtidens rusbehandling, Oslo
- Ruskonferansen i Trondheim
- NM i gatefotball, Frelsesarmeen, Sandvika
- Norsk luftambulans, rus og selvmord, Bergen
- Åpningen av Huset Oslo
- Helsedirektoratet, rådslag overdoser medisinsk bruk av legemidler, Oslo
- Helse- og omsorgsdepartementet, lansering av Opptrappingsplan psykisk helse, Stavanger
- Verdens narkotikadag, Stortinget, Oslo
- Filmpremiere Petter Nyquist «Der ingen vil bo»
- Verdens Overdosedag
- Fyll Dagene Oslo Rådhus
- Nordental Norsk Tannlegeforenings landsmøte
- Lansering av Forebyggingsrapporten «Review of National Prevention Systems based on the UNODC/WHO International Standards on Drug Use Prevention. Final report of the pilot in Norway»
- Statssekretær Ellen Rønning-Arnesens møte med bruker- og pårørendeorganisasjoner på rusfeltet
- Tiger Campus, Oslo
- Landsmøteåpning, FO, Oslo
- Nytt overdosevarslingssystem, digitalt
- Boklanseringer

KUNNSKAPSBASEN

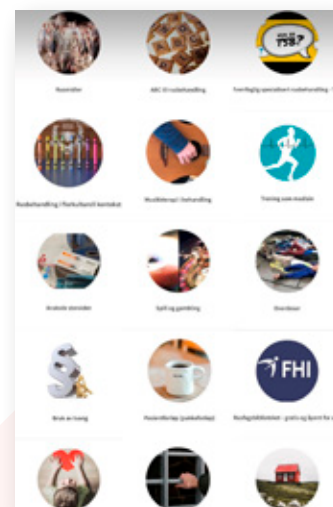
Sommeren 2021 publiserte vi portalen «Kunnskapsbasen». Her finner du en oversikt over nettsider, gratis videomateriell og e-læringstilbud fra ulike aktører på rusfeltet. Vårt mål er å samle og formidle kunnskap, og skape en oversiktlig base der innbyggere effektivt kan finne svar på sine faglige spørsmål. Portalen er under kontinuerlig utvikling og hadde en grundig oppdatering i forbindelse med å være «Rusfeltets Julekalender» i 2023. I siste periode har vi utvidet med blant annet somatisk helse og rusbruk og en rekke mindre underkategorier. Vi får mange gode tilbakemeldinger på portalen.

Som nevnt over gjennomførte vi en Questbackundersøkelse i oktober 2023. I tillegg til medlemsfordeler spurte vi om kjennskap til RHO og rusfeltet.no. Resultatene viser at en stor overvekt av medlemmene opplever å kjenne RHO godt og forteller at over 74 prosent er innom rusfeltet.no ukentlig eller månedlig. Flertallet bruker nettsiden til å lese nyhets saker, finne informasjon om konferanser eller de bruker kunnskapsbasen.

Nesten alle som svarte følger @rusfeltet på Facebook, mens kun en av fire følger oss på Instagram, en femtedel følger oss på LinkedIn, mens kun noen få følger oss på X (Twitter). Vi ser at vi har stort potensiale til å nå ut til flere på sosiale medier. Når det er sagt krever dette stor innsats fra administrasjonen, som ofte havner i en prioriteringsklemme.

DEN STØRSTE OG MEST INKLUDERENDE PARAPLYEN PÅ RUSFELTET.

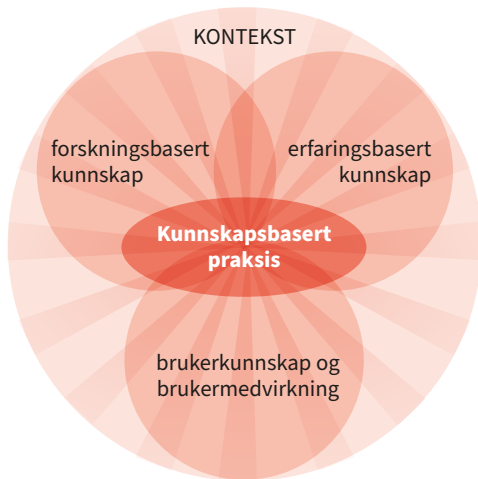
Vi rekrutterer stadig nye medlemmer og er nå oppe i 153 medlemsorganisasjoner. Som nevnt tidligere i årsmeldingen har vi fått 12 nye medlemmer i perioden. Arbeidet med å rekruttere medlemmer krever innsats og skjer stort sett i direkte kontakt på ulike konferanser, møteplasser eller besøk. Parallelt er det viktig å ta vare på de medlemmer vi har, og vi prioriterer derfor besøk, innspill og tilbakemeldinger høyt. Det skal oppleves attraktivt og nyttig å være medlem.

Administrasjonen besøkte NKT SB i mars. Fra venstre Eva Sør lie, Jan Gunnar Skoftedalen (leder i RHO), Guri Spilhaug, Hilde Harwiss og Karoline Rollag. Foto: Torhild Kielland

3. FREMME KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS I RUSFELTET:

Det er, og vil alltid være, et hovedtema for RHO å ta opp aktuelle rusfaglige saker. Noen ganger må vi formidle det som skjer på feltet uten at vi nødvendigvis går god for innholdet. Saker som RHO fronter skal være kunnskapsbasert. De fleste kjenner til de tre områdene som inngår i kunnskapsbasert praksis.

www.kunnskapsbasertpraksis.no

Det foregår mye godt arbeid blant våre medlemmer og andre aktører i rusfeltet. Mye av det har vi skrevet om og publisert på rusfeltet.no. Vi har også pekt på områder hvor det fremdeles er mangler eller andre utfordringer. Hva som er politikk og hva som er fag kan noen ganger være vanskelig å skille.

EKSEMPLER PÅ TEMA I 2023 ER:

- Menneskerettigheter
- Anbudsprosesser
- Fritt behandlingsvalg
- Manglende hjelp til ROP-pasienter og innsatte
- Rusbehandling
- Heroinassistert behandling
- Overdoser
- Bruk av erfaringskompetanse
- Utenforskap
- Ungdom i risiko

DE NYHETSSAKENE SOM VAR MEST LEST PÅ RUSFELTET.NO I 2023 VAR DISSE:

- Fra i dag gjelder avtalen om nye legemidler i LAR
- Ksalol falske og farlige piller med kyniske bakmenn
- Tre nye typer medisinsk cannabis blir tilgjengelig i Norge
- De aller fleste ungdom som havner på legevakt eller sykehus har alkohol eller kun alkohol i blodet.

SAKER SOM VI ELLERS HAR BRUKT MYE TID PÅ I PERIODEN ER:

- Kunnskapsbasen
- Nedskjæringer i rus- og psykisk helsefeltet
- Rushåndhevingsutvalget
- Barnevernsinstitusjonsutvalget
- Forebyggings- og behandlingsreformen

MUSIKKTERAPI

RHO deltar i Nasjonalt nettverk for musikkterapi – rus og psykisk helse. Nettverket består ellers av forskningssentrene for musikkterapi i Norge; Cremah og GAMUT, fem av sju kompetansesenter rus (KORUS), Erfaringsentrum og NAPHA. RHO har deltatt i nettverket i ni år. I tillegg har vi i 2023 deltatt i arbeidsgruppemøter knyttet til brukerorganisasjonene innen rus og psykisk helse. Mandatet for dette har vært å utvikle informasjonsmateriell og undervisningsopplegg for tre ulike målgrupper: Erfaringskolene, Bruker- og Pårørendeorganisasjonene og høyskolene.

Vi har levert søknad til DAM knyttet til fagnettverk for musikkterapeuter i rus- og psykisk helse, i samarbeid med NAPHA og Polyfon. Det ble dessverre avslag. Ettersom NAPHA og KORUS har fått økte midler knyttet til FACT, har vi startet planlegging av et nettverk for musikkterapeuter i FACT, ACT og andre samhandlingsmodeller. Målet er å få dette nettverket opp i 2024. Antall musikkterapeuter på landsbasis på dette feltet er anslagsvis mellom 15 og 25.

Administrasjonen i RHO, ved Torhild Kielland deltok på Rockovery Innlandet og Rockovery Oslo, konsertfestivaler knyttet til Verdensdagen for psykisk helse 10. oktober. Hun deltok også i en arbeidsgruppe med Erfaringsentrum om konferansen «Sterkere sammen» ettersom de ønsket å legge stor vekt på erfaringer med musikkterapi i programmet.

TRENING SOM MEDISIN I RUS- OG PSYKISK HELSE BEHANDLING

Sammen med Rådet for psykisk helse har vi prosjektet «Nettverk styrker trening i behandling» støttet av Stiftelsen DAM. Prosjektet handler om å etablere nasjonalt og regionale fagnettverk for ansatte og erfaringskonsulenter knyttet til høyintensitetstrening som behandlingstilbud innen rus- og psykisk helse. Målet er erfaringsutveksling og kunnskapsspredning. Prosjektåret 2023 var prosjektets siste og arbeidet går nå over i ordinær drift.

I 2023 er det etablert to godt fungerende regionale nettverk med selvstendige koordinatorene. I Helse Sør-Øst er det et ledersteam på tre som representerer OUS, Blå Kors og Frisklivssentralene. I Helse Vest leder Solli DPS fagnettverket.

Vi gjennomførte en nasjonal fagkonferanse 10. oktober på Klingenberg kino med 310 deltagere. Statssekretær Ellen Rønning-Arnesen holdt innlegg på konferansen og kalte kunnskapen om trening som medisin «eksplosiv». Hun pekte blant annet på hvordan den henger sammen med ABC for mental sunnhet (Act, belong, commit); Vær aktiv, gjør noe sammen og gjør noe meningsfylt.

Vår rådgiver Torhild Kielland skrev i mai 2023 en fagartikkel med professor Gro Trondalen i Tidsskriftet Musikkterapi, «Musikkterapi – rus og psykisk helse: et filmprosjekt», foruten å skrive flere nettsaker på rusfeltet.no som dokumenterer erfaringer med musikkterapi i rusfeltet.

*Leder i RHO Jan Gunnar Skoftedalen og generalsekretær i Rådet for psykisk helse Tove Gundersen åpnet den nasjonale fagkonferansen om Trening som medisin 10. oktober.
Foto: Thomas Bjørnflaten.*

Arbeidsgruppa bak Trening som medisin er fra venstre Torhild Kielland fra RHO, Werner Fredriksen og Kari Gotteberg Steen fra Rådet for psykisk helse.
Foto: Lotte Fisher.

Sammen med Ellevill Produksjon AS har Rådet for psykisk helse og RHO laget en kortfilm, med støtte fra stiftelsen DAM. Filmens ambisjon er å synliggjøre tre tema:

- sårbare overganger mellom behandling i spesialisthelsetjenesten og oppfølging i kommunen
- individuell plan
- treningskontaktordningen

I tillegg ønsker vi at filmen skal bidra til å sikre at trening blir et tilbud du kan få uansett hvor du mottar hjelpetjenester. Filmen hadde premiere på fagkonferansen 10. oktober.

Sammen med Rådet for psykisk helse hadde vi 5. desember et samarbeidsmøte med forskere ved Norges Idrettshøgskole, om mulig framtidig prosjektsamarbeid.

I behandling av folkehelsemeldingen på Stortinget sommeren 2023, fikk Høyre flertall for å be regjeringen utrede nye oppfølgingsmodeller for grønn resept med veiledet trening og kosthold. I november fulgte de opp arbeidet og inviterte til innspillsmøte på Stortinget. Leder og rådgiver deltok sammen med to representanter fra Rådet for psykisk helse og holdt et innlegg om vårt samarbeid, om kunnskapsgrunnlaget og erfaringene vi har gjort oss.

BRUKERMEDVIRKNING

Utviklingen av brukermedvirkningen innen rusfeltet har gått med sjumilssteg de siste årene. RHO var tidlig ute med samarbeid med brukerorganisasjonene. Vi har i 2023 hatt to personer med erfaringskompetanse i styret; Tommy Sjøfjell fra A-larm og Arild Knutsen fra FHN.

Vi har siden 2015 koordinert et nettverk av bruker- og pårørendeorganisasjoner på rusfeltet. Organisasjonene som er med i nettverket pr 31.12.23 er: Marborg, FHN, BAR, Ivareta, A-larm, ProLAR-Nett, Normal Norge og RIO. Nettverket besluttet

Statssekretær Ellen Rønning-Arnesen inviterte vårt bruker- og pårørendenettverk 12. mai til et oppfølgingsmøte om framtidens rusbehandling. Både anbudsordningen, tilbud til pårørende, oppfølging etter behandling og egenandeler var tema.

i februar 2023 å være et nettverk eksklusivt for våre medlemmer hvilket innebærer at de nå er vårt eget organ av bruker- og pårørendeorganisasjoner.

Organisasjonene benytter nettverket til å ta opp saker som organisasjonene står sammen om, både politisk og faglig. Nettverket har vedtatt sju prinsipper som rammer for samarbeidet og som ble evaluert og justert høsten 2021.

Nettverket har gjennomført fire ordinære møter i perioden, men det har også vært møter med mindre grupper i planlegging av Arendalsuka og møter med myndigheter og politikere.

Under Arendalsuka, på vår «Åpen Russcene» arrangerte nettverket debatten «Der ingen skulle tru at rusavhengige måtte bu – er camping og container godt nok?». Teltet var fullt, og debatten ble sett av 1700 via streaming.

Nettverket fulgte opp arrangementet med å skrive en felles bekymrings sak på rusfeltet.no i desember. Der beskriver de oppgitthet over manglende vilje og evne til å skape varige og forutsigbare boligløsninger for mennesker i vanskelige livssituasjoner. De beskrev hvordan de opplever å være desillusjonert og i villrede på hvordan de skal bidra videre på dette området. Det er gjort flere henvendelser til politikere for å få på plass møter i februar 2024.

Høsten 2023 leverte nettverket et felles innspilldokument til Helse- og omsorgsdepartementet knyttet til den kommende Forebyggings- og behandlingsreformen. I november var nettverket i møte med Helsedirektoratet om overdoseproblematikk, avhengighet og utfordringer med smertelindring. Etter ni år med Stortingets nasjonale overdosestrategi, pågår nå et arbeid i Helsedirektoratet med å foreslå nye tiltak og vurdere hvilke som skal videreføres.

Nettverket gir løpende nyttige innspill og kunnskap til administrasjonen. Det er verdifullt.

Ut over nettverket har vi i 2023 vært samarbeidspartner med Erfaringsentrum for konferansen «Sterkere sammen» som samlet over 200 erfaringskonsulenter i november.

Vi har videre skrevet flere nyhetssaker om brukerstyrte hus, tilbud, initiativ og tiltak. Filmen om trening som medisin har tre hovedroller hvorav to er erfaringskonsulenter; Pål Berger og Steffen Gunnerud.

Våre utviklingsområder; musikkterapi og høyintensitetstrening er begge områder der samarbeidet med erfaringskonsulenter, bruker- og pårørendeorganisasjoner og brukere av tilbudene, står sentralt. Erfaringskonsulenter og mennesker med egenerfaring fra trening som medisin har vært sentrale i alle nettverksmøter og ikke minst på fagkonferansen 10. oktober.

Prinsippet om å gi erfaringskonsulenter og mennesker med egenerfaring en sentral plass gjelder også for de øvrige nasjonale fagkonferansene vi arrangerer.

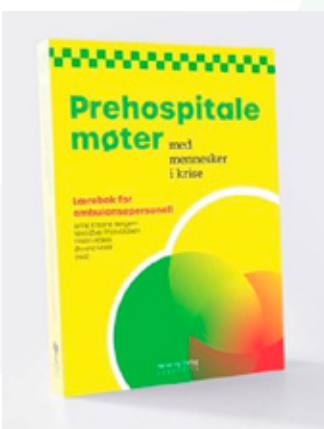
Å fremme rus og avhengighet som eget fagområde er viktig og gjennomsyrrer alle våre aktiviteter fra DAM-søknader til nettsaker. Det handler ikke nødvendigvis om hvor i organisasjonskartet, men en forståelse for faget.

Derfor engasjerte vi oss i prosessen knyttet til avvikling eller sammenslåing av Nasjonalt kompetansesenter for TSB (NKTSB) og Nasjonalt kompetansesenter for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP). Vi er glade for at sammenslåing, og ikke avvikling, ble resultatet selv om det var mange tunge argumenter for at begge burde hatt selvstendig forlengelse av sine oppdrag.

Vi er en aktiv bidragsyter i utviklingen av både forebygging og behandling i rusfeltet, gjennom høringsinnspill, fag- og ruspolitiske konferanser, debatter under Arendalsuka og direkte muntlige og skriftlige innspill til pågående arbeid – som forebyggings- og behandlingsreformen, rushåndhevingsutvalget og Barnevernsinstitusjonsutvalget.

Sammen med Lars Lien, leder for Norsk Psykiatrisk forening og Tore Willy Lie, rådgiver i NKROP, har rådgiver Torhild Kielland skrevet et bokkapittel i en ny lærebok «*Prehospitale møter med mennesker i krise*». Målet med boka er å gi paramedisinerstudenter, ambulanspersonell og annet akuttmedisinsk og prehospitalt personell en bok vi håper vil bidra til økt kunnskap og kompetanse. I kapitlet vil leserne blant annet kunne lære hvordan en kan forstå og gjenkjenne ROP – og rusmiddellidelser, hvordan en kan være lydhør for pasienters behov og hvem som kan være gode samarbeidspartnere når situasjonen er kompleks. Leseren blir også utfordret på holdninger og dilemmaer som kan oppstå, og på hvordan en kommuniserer både verbalt og via kroppsspråk, i ulike type situasjoner. Boken blir publisert i januar 2024.

I tillegg til trening som medisin og musikkterapi deltar vi i flere prosjekter og utviklingsarbeid. Vi sitter i referansegruppa til prosjektet «Smerte og avhengig-

het» initiert av Akershus Universitetssykehus. De har med seg Oslo universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold og Sykehuset Telemark. Prosjektet har fått innvilget en postdoc stilling fra Stiftelsen Dam hvor RHO er søkerorganisasjon. Forskningsprosjektet har senere fått midler fra Norsk Forskningsråd.

Vi har sendt ytterligere seks søknader til DAM i 2023 med stor bredde i temaer.

Vi takker ja til nær sagt alle invitasjoner til samarbeid, men når det gjelder søknader til Stiftelsen DAM er det en medlemsfordel. Dette var et område vi har prioritert i 2023, men skulle gjerne gjort mer.

Leder Jan Gunnar Skoftedalen sitter i fagrådet til KvaRus og gir innspill på utvikling av kvalitetsregisteret der.

Undervisning og innlegg. Å formidle kunnskap om rus er en viktig oppgave. RHO får i økende grad spørsmål om innlegg eller undervise. Vi strekker oss langt og takker i stor grad ja til alle invitasjoner. Vi er også tilgjengelige for elever og studenter for råd og veiledning over telefon, e-post og besøk på kontoret.

Hun har undervist om tvangsbestemmelse på en konferanse i regi av FO, ledet en samtale om trening som medisin med en pasient og hans fysioterapeut på en nasjonal fagkonferanse, og holdt et popup-foredrag om tannhelse hos innbyggere med rusproblemer på Nordental Norsk Tannlegeforenings landsmøte.

Styrets nestleder, Kine Haugen, deltok på frokostseminar hos FO om sosialt arbeids plass i tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Leder Jan Gunnar Skoftedalen har hatt undervisning for studenter ved Oslo Met.

Rådgiver Torhild Kielland har sammen med Martin Eia-Revheim hatt innlegg om det å vokse opp med vold og rus på Høgskolen Vestlandet. Sammen med Marius Sjømæling i Bar hadde de innlegg under vår Fagkonferanse i Bergen 20. januar og på Verdens Overdosedag, på oppdrag av Kirkens Bymisjon.

Vinner av Rusfeltets pris for
godt rusfaglig arbeid 2023
Guri Spilhaug. Foto: Torhild
Kielland

RUSFELTETS PRIS FOR GODT RUSFAGLIG ARBEID 2023

Årets pris gikk til leder ved Nasjonal kompetansetjeneste TSB, Guri Spilhaug.

Prisen ble delt ut av styreleder Anders Dalsaune Jansen og leder Jan Gunnar Skoftedal under vår fagkonferanse 24.oktober 2023 i Oslo.

Spilhaug har gjennom sitt lange virke hatt arbeidsforhold i hele bredden av rusfeltet; innenfor kommunale tjenester, i spesialisthelsetjenesten, i ideell virksomhet, i byråkratiet, i fagforening og innenfor forskning/kompetanseutvikling.

Et av grepene som er gjort for å bidra til rusfeltets anseelse er opprettelsen av en spesialitet i rus og avhengighetsmedisin. Det var en lang og krevende prosess der Spilhaug spilte en helt sentral rolle før regjeringen i 2012 besluttet å opprette spesialiteten.

I sin karriere som lege har hun bidratt til, og sloss for, at pasienter i rusfeltet får den helsehjelpen de har krav på og behov for. Flere av oss har snakket med henne og har trukket frem hennes tydelige standpunkt for at kvinner i LAR skal ha samme rettigheter som alle andre – også når det gjelder privatliv og selvbestemmelse rundt graviditet og prevensjon

4. VÆRE EN TYDELIG OG SYNLIG RUSPOLITISK AKTØR

Som en parasoll på rusfeltet besitter vi mye kunnskap gjennom våre medlemmer og styret. Vi skal være en tydelig og synlig aktør som melder fra om urett og uheldig utvikling samt bidra i aktuelle ruspolitiske saker.

Høring om Statsbudsjettet for 2024. Foto Torhild Kielland

VI HAR LEVERT SJU SKRIFTLIGE INNSPILL OG HØRINGSUTTALELSER I 2023

- Høring Rushåndhevingsutvalget
- Høring om Statsbudsjettet for 2024
- Høring om Opptrappingsplanen for Psykisk helse
- Høring om Folkehelsemeldingen
- Forslag til endringer i forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta (pasientbetalingsforskriften)
- Nasjonal faglig retningslinje for forebygging av selvmord
- Forskrift om Brukerplan

ANDRE SAKER SOM VI HAR ENGASJERT OSS I ER:

Egenandeler i LAR. Egenandeler for ruspasienter har vi vært opptatt i flere år. Her viser vi ofte til Nordheimutvalget fra 2014 som mener det vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt å fjerne egenandeler for ruspasienter. Egenandeler i LAR var praktisert ulikt i de forskjellige helseforetakene. Sammen med Helse Stavanger og proLAR Nett gjorde vi en innsats for å fjerne egenandeler for LAR pasienter. Saken ble fanget opp av NRK og i forbindelse med revidert statsbudsjett i mai vedtok regjeringen å fjerne egenandeler i legemiddelassistert rehabilitering. Helseminister Ingvild Kjerkol offentliggjorde dette på Ruspolitisk Arena 10. mai.

Helsehjelp til barn og unge i barnevernet. Dette har vært et viktig tema i 2023 og en rød tråd på våre konferanser. Vi var derfor veldig fornøyde med at både barne- og familieminister Kjersti Toppe og helseminister Ingvild Kjerkol kom til vår Ruspolitiske Arena i mai. Der fikk vi inn flere viktige perspektiver knyttet til bedre helsehjelp til barn og unge som er i barnevernet. Blant annet ble det slått fast at BUP **skal** ta imot ungdom med rusutfordringer.

Menneskerettigheter. Rådgiver Torhild Kielland og styremedlem Arild Knutsen har vært med i en liten eksklusiv referansegruppe i Norges institusjon for menneskerettigheter i forbindelse med deres rapport «Forskjellsbehandling av rusavhengige» – en rapport om rusavhengiges opplevelser av stigmatisering og diskriminering i møte med offentlige tjenester. Rapporten lanseres i februar 2024.

Forebygging. I 2023 var forebyggende arbeid overfor barn, ungdom og unge voksne et prioritert område. Både Ruspolitisk Arena og Fagkonferansen i oktober var viet dette temaet. Vi har fortsatt samarbeidet med Uteseksjonene i landets fire største byer og styret besøkte i september Uteseksjonen i Trondheim. Styremedlem Camilla Wright er leder av Uteseksjonen og ga styret grundig innføring i oppgaver, dilemmaer og problemområder.

Reform. Vi har vært aktive overfor HOD og statssekretær Ellen Rønning-Arnesen, i deres arbeid med forebyggings- og behandlingsreformen. Vi har i den forbindelse koordinert et innspill fra vårt nettverk av bruker- og pårørendeorganisasjoner med momenter HOD ønsket innspill til. Rønning-Arnesen har holdt innlegg på vår fagkonferanse i oktober og vi har møtt henne i HOD.

Alkohol. Alkohol har vært høyt på agendaen med hele 13 nettsaker i 2023. Vårt styremedlem Tommy Sjøfjell har vært i front i flere samfunnsdebatter, blant annet om alkohol i arbeidslivet.

Overdoser og smertelindring. Nettverket vårt av bruker- og pårørendeorganisasjoner og administrasjonen, møtte i november fem ansatte i Helsedirektoratet, knyttet til overdoser og smertelindring. Etter ni år med Stortingets nasjonale overdosestrategi, pågår nå et arbeid i Helsedirektoratet med å foreslå nye tiltak og vurdere hvilke som skal videreføres.

Rammebetingelser. Gode og forutsigbare rammebetingelser er nødvendig for å sikre god drift for alle, uavhengig om du er privat ideell eller offentlig. Det betyr ikke at alt skal bevares for enhver pris. Men for å skaffe fagfolk eller kunne investere i funksjonelle bygg må rammebetingelsene være forutsigbare. I 2023 har flere opplevd det motsatte.

Gravide. I august hadde leder Jan Gunnar Skoftedalen, direktør ved Blå Kors klinikk Skien, Bjørn Gunnar Vådal og divisjonsdirektør i Blå Kors, Anita Ellefsen, en kronikk i Dagens medisin om at helsetilbudet til gravide rusavhengige forsvinner. Helseminister Kjerkol svarte på kronikken og kunne fortelle at regjeringen vil fortsatt utvikle tilbud til gravide med rusproblemer.

Nedleggelse og anbud. Det er vanskelig å se regjeringens prioritering av rusfeltet i 2023. Nedleggelse av rusbehandlingsskoler og behandlingsskoler for ROP-pasienter flere steder i landet har vært tema for en rekke nettsaker i 2023.

Helse Sør-Øst kom med sitt konkurransegrunnlag for det kommende anbudet i desember. Anbudet ble riktignok annullert, gav tydelig retning med færre døgnplasser og polikliniske konsultasjoner hos ideelle aktører. I januar 2024 kom det ut på nytt og det var ikke lenger reservert ideelle aktører.

Anbudsprosessen reduserer også den maksimale behandlingstiden, med et pennestrøk, fra 12 til maks 9 måneder. Det har vært viktig å belyse. Noe forenklet er HSØ sin logikk slik; Ved å gå fra 12 måneder til 6 måneder vil to pasienter få behandling i stedet for en. Vi har etterlyst en faglig begrunnelse for endringen. Flere studier viser at det går bedre for dem som får bli i behandling over tid. Alle pasienter har rett til individuell vurdering og behandling.

I Helse Vest nådde ikke Rogaland A-senter opp i anbudet, med den konsekvens at driften ble avvirket 31. mars. En virksomhet som har drevet rusbehandling i Stavanger siden 1991 og hatt avtale med Helse Vest siden 2004.

Definisjonsmakten i anbudsrunderne fra de regionale helseforetakene påvirker behandlingstilbudet i rusfeltet på godt og vondt. Sykehusmodellen har blitt sterkere og flere enn tidligere tar til orde for maktubalanse og uheldige slagsider.

Godkjenningsordningen i Fritt behandlingsvalg i spesialisthelsetjenesten ble avvirket 1. januar 2023 med en overgangsordning på inntil 12 måneder. Flere måtte avvirket driften og de siste pasientene ble utskrevet i desember.

Kommunale tilbud. Flere kommuner og spesialisthelsetjenester har meldt om kutt i tilbudene til ungdom i risiko og til innbyggere med rusavhengighet. Vi har løftet problemet inn til helseministeren, andre politikere og de som skriver regjeringens Forebyggings- og behandlingsreform. Vi har også skrevet en rekke nettsaker for å gjøre nedskjæringene kjent.

Vinner av Rusfeltets pris for godt ruspolitisk arbeid 2023 Willy Pedersen. Foto: Torhild Kielland

Grunnleggende kommunale helse- og sosialtjenester er avgjørende for mange personer med rusrelaterte utfordringer, enten som bruker eller pårørende. Det er uønskede, og til dels uforklarlige, variasjoner mellom kommuner og bydeler. Det fremkommer også i statusrapporteringen som Sintef er ansvarlig for og Brukerplankartleggingen som Korfor Helse Stavanger bidrar til.

RHO har ved ulike anledninger pekt på rekken av problemer som ligger i endringene både innenfor spesialisthelsetjenesten, kommunalt ansvarsområde og direkte statlige tilskudd. Det har vi gjort i høringen til statsbudsjettet og i en rekke nettsaker.

RUSFELTETS PRIS FOR GODT RUSPOLITISK ARBEID 2023.

Professor Willy Pedersen ble tildelt Rusfeltets pris for godt ruspolitisk arbeid 2023. Prisen ble delt ut under Ruspolitisk Arena 10. mai 2023.

Willy Pedersen er kjent for sin forskning på ungdommer og ungdomskultur og har i mange tiår bidratt til kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for ruspolitikken – og da særlig knyttet til de unges situasjon. Han er professor i sosiologi ved Universitetet i Oslo og også tilknyttet NOVA/OsloMet.

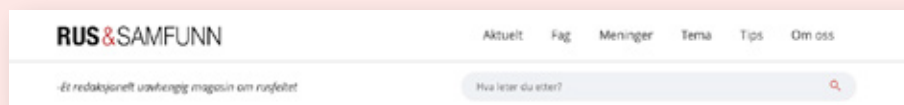
Han er en uredd forsker, en etterspurt foredragsholder og ekspertkommentator i mediene. Han deltar ofte i debatter og skiller seg ut blant forskerkolleger. Alle er selvsagt ikke enige i Pedersens forslag til løsninger, men vi ser ikke at noen er uenig i kunnskapsgrunnlaget han presenterer.

RUS & SAMFUNN

Rus & Samfunn er eid av Rusfeltets hovedorganisasjon, men er et redaksjonelt uavhengig nettmagasin. Rus & Samfunn legger vekt på å dekke bredden i rusfeltet. Magasinet skal ikke kunne settes i bås, hverken faglig, ideologisk eller politisk. Rus & Samfunn følger bestemmelsene i pressens Vær Varsom-plakat. Magasinet har en redaktør (Berit Simenstad) ansatt i 50 prosent stilling.

Vi bestreber at:

- Journalistikken skal ha bred appell i vår målgruppe
- Rus & Samfunn skal lage saker med substans – med redaksjonell kvalitet
- Rus & Samfunn skal dekke bredden av rusfeltet, ikke dyrke bestemte ståsteder og problemstillinger

2023 – ET GODT ÅR FOR RUS & SAMFUNN

Året vi har lagt bak oss har vært et svært positivt år for Rus & Samfunn. Vi har vekst i antall lesere, vekst i antall artikler og en markant vekst i henvendelser til magasinet. Høsten 2023 hadde vi en usedvanlig økning i engasjement på Facebook-siden vår og nådde ut til svært mange nye lesere. Det resulterte i kraftig økning i faste følgere av siden. Ved årsskiftet nådde Rus & Samfunn et «hårete» mål om 6000 følgere på Facebook-siden, en økning på 33 prosent i løpet av året.

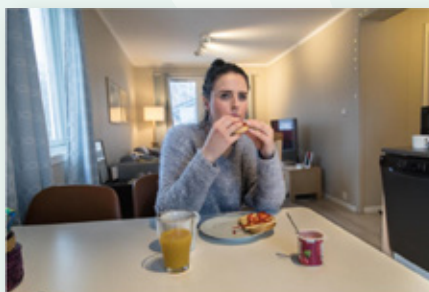
Minst like gledelig er at antall lesere som kommer inn til Rus & Samfunn på andre måter enn via Facebook, øker. Vi har både vekst i antall lesere som kommer direkte inn til nettsiden og antall lesere som kommer inn til nettsiden via et søkeord de har brukt.

2023 var et hendelsesrikt år innen rusfeltet. Rus & Samfunns største utfordring er at vi ikke har ressurser til å få laget alle de artikler vi kunne ønsket. En rekke henvendelser og tips om mulige saker har vi dessverre ikke hatt mulighet til å følge opp. Rus & Samfunn kan heller ikke følge store hendelser på rusfeltet med daglige nyhetsoppdateringer.

VIL LESE OM MENNESKER I ENDRING

Det er ingen tvil om at det er de personlige historiene i Rus & Samfunn som når best ut på sosiale medier. Slike saker appellerer til følelsene hos leserne, og ofte handler artiklene om mennesker som klarer å gjennomføre store endringer i livet sitt – menneskene som leserne «heier på». Fordi disse artiklene når så mange, legger Rus & Samfunn stor vekt på at de personlige historiene får frem erfaringer som kan være lærerike og til inspirasjon for andre. I 2023 har Rus & Samfunn publisert usedvanlig mange slike artikler; noe som har bidratt sterkt til økningen vi har sett i antall lesere og antall faste følgere.

Noen eksempler på slike historier fra 2023:

Endelig i egen bolig etter mange år som bostedsløs

— Vi måtte nå bunnen sammen, før vi kunne reise oss igjen

— Det verste som har hendt meg førte til det beste som har skjedd meg

— Det er faktisk ganske kult at man kan bestemme seg for akkurat hva man vil få til!

GI EN SAMMENSATT MENY

Det ville likevel være feil om Rus & Samfunn kun laget personlige historier for å maksimere antall likes og antall lesere. Skal Rus & Samfunn være relevant for hele rusfeltet og spille en rolle i utviklingen av feltet og av ruspolitikken, må vi dekke bredden av rusfeltet.

Om man skulle tenke på Rus & Samfunn som et måltid, skal vi presentere en godt sammensatt meny.

Det er en rekke eksempler på artikler som har et relativt beskjedent antall lesere når den blir publisert, men som er en viktig del av Rus & Samfunns meny:

**Innspill til
Rushåndhevingsutvalget:
— En uheldig blanding av
medisin og jus**

**Pasienter med
innvandrerbakgrunn:
Mistillit og
feilkommunikasjon**

**— Barnevernet trenger
større forpliktelse fra
helsetjenestene**

Selv om mange av artiklene som omhandler «tørre» ting som tall, rapporter og utredninger når færre lesere og vekker mindre engasjement enn personorienterte artikler, er det gledelig å se at lesetallene på slik saker er i positiv utvikling. Vi registrerer også at mange slike saker har lengre lesetid enn såkalte «lettere» saker.

LØFTE FREM VIKTIGE TEMA

I sosiale medier og i etablerte media er det mange gjengangere av tema, som da tilsynelatende kan være de viktigste. En av Rus & Samfunns funksjoner er å lage journalistikk som får frem andre, viktige tema enn de de mest «opplagte». I 2023 har vi tatt opp tema som i aller høyeste grad må følges opp fremover. Eksempler på det er *digitalisering innen rusfeltet/rusbehandling, livsfarlige nye rusmidler på markedet, retten til tannhelsebehandling og boligtilbudet i kommunene.*

RUS & SAMFUNN – ET STED FOR FAGFOLK PÅ RUSFELTET

I løpet av 2023 publiserte vi flere godt leste fagartikler. Vi opplever en økning i antall tilsendte artikler. Men potensialet for fagartikler i Rus & Samfunn er mye

Rus & Samfunn
Publisert av Berit Simenstad · 18. desember 2023 kl. 13:05 · 🌐

Pasienten ble sett på som et uromoment og en "rusmisbruker" og ble avskrevet av sykehuset. Sykehjemmet ønsket ikke pasienten. Hva gjør man da med en døende pasient? Spesialsykepleier Kjetil Brørby skriver i [Rus & Samfunn](#) om erfaringene psyk/rus-teamet i Ringerike kommune gjorde da de tok ansvaret for palliasjon og hjemmedød for personen. Det ble en bratt læringskurve med stor tvil og mye omsorg.

RUS.NO

Når en rusavhengig kreftpasient skal dø... - Rus & samfunn
Pasienten ble sett på som et uromoment og en "rusmisbruker" og ble avskrevet av sykehuset. ...

Se innsikt og annonser Annonser

👍👎👏 678 76 kommentarer 116 delinger

Liker Kommenter Del

Rus & Samfunn
Publisert av Berit Simenstad · 18. desember 2023 kl. 13:05 · 🌐

Pasienten ble sett på som et uromoment og en "rusmisbruker" og ble avskrevet av sykehuset. Sykehjemmet ønsket ikke pasienten. Hva gjør man da med en døende pasient? Spesialsykepleier Kjetil Brørby skriver i [Rus & Samfunn](#) om erfaringene psyk/rus-teamet i Ringerike kommune gjorde...

RUS.NO

Når en rusavhengig kreftpasient skal dø... - Rus & samfunn
Pasienten ble sett på som et uromoment og en "rusmisbruker" og ble avskrevet av sykehuset. ...

Se innsikt og annonser Annonser

👍👎👏 678 76 kommentarer 116 delinger

Liker Kommenter Del

Rekkevidde for innlegg Engasjement
101 194 **11 211**

større enn det som er situasjonen nå. Mange fagfolk ønsker å nå et bredere publikum med sine fagartikler enn det de når gjennom tradisjonelle tidsskrifter for den type artikler.

Pr nå er det vanskelig å se hvordan vi kan løfte dette området vesentlig med dagens ressursituasjon.

En pekepinn om potensialet for en fagartikkel fikk vi desember da vi publiserte artikkelen «Når en rusavhengig kreftpasient skal dø».

SE FREMOVER. MEN HØSTE AV ERFARINGER

Vi er i en tid med enorm utvikling av ruspolitikken og rusfeltet. «Det er en total omveltning som det er uhyre fascinerende å få være med på», sa Arild Knutsen (FHN-leder og styremedlem i RHO) ved inngangen til 2023 i et intervju med Rus & Samfunn.

En viktig del av Rus & Samfunns oppdrag er å følge utviklingen; nye forslag, endring av politikk, endring av strafferegime med mer.

Men det ligger også mye lærdom i erfaringene til dem som har flere tiår bak seg på rusfeltet. Intervjuer og portretter med personer som har jobbet lenge på feltet, blir godt lest i Rus & Samfunn.

To eksempler fra 2023 er portrettene av Frelsesarmeens Frode Woldsund og rusforsker Willy Pedersen.

Professor og rusforsker Willy Pedersen fikk overrakt pris for «Godt ruspolitisk arbeid 2023» fra Fagrådet - rusfeltets hovedorganisasjon. Han får prisen for å ha bidratt med kunnskapsgrunnlag om i den ruspolitiske debatten. Prisen ble delt ut av Fagrådets leder Jon Gunnar Skjefvelien i.s. Foto: Berit Simonsdal

— Rusmidler kan gjøre enormt mye skade, men det kan jaggu straff og kriminalisering også gjøre

— Brillene vi har hatt på oss i krigen mot narkotika stenger for nyanser og har gjort oss langt på vei blinde. Han vet hva han snakker om. Professor Willy Pedersen brukte selv flere år på å få av seg "war on drugs"-brillene. Nå har han fått pris for "godt ruspolitisk arbeid". Han insisterer på at man kan ha to tanker i hodet samtidig: Rusmidler kan gjøre enormt mye skade, men det kan jaggu straff og kriminalisering også gjøre.

NISSAR: Frode Woldsund tok ingen utdanning. Han valgte å lære i jobbene han fikk. I mange år ledet han ulike rusinstitusjoner. I dag er han daglig leder for Frelsesarmeens rusomsorg på Island, Færøene og i Norge. Foto: Tone Holten

Frode Woldsund har drevet rusomsorg i 41 år: — Det kunne like gjerne skjedd meg

Frode Woldsund tilbragte barndommen på rusinstitusjoner, der faren var bestyrer. Som 18-åring startet han oppsøkende rusarbeid på gata i Oslo. Nå leder han Frelsesarmeens rusomsorg i tre land. Selv sa han farvel til rus etter en tur på danskebåten.

AVSLUTNING

I fjor skrev vi «det å være en del av rusfeltet er moro, krevende og spennende». Det har ikke vært mindre spennende i 2023. For noen har dette året allikevel vært i overkant krevende.

Arbeids- og behandlingsplasser er allerede blitt borte. For andre er det fortsatt vanskelig å holde hjulene i gang på det nivå en ønsker. Utgiftene øker, og det begynner å bli krevende å skaffe tilstrekkelig med fagfolk. Men fortsatt er det flere tusen som går på arbeid hver dag for å gi mennesker med rusrelaterte utfordringer den hjelp og bistand de ønsker. Vi er imponert.

Vi tror ikke 2024 blir mindre krevende eller spennende. Det ventes politiske dokumenter og beslutninger som vil bidra til å sette retning. Rusfeltets hovedorganisasjon skal arbeide for at fremtiden blir til det beste for våre medlemmer og dem som til slutt skal få den hjelpen de trenger og ønsker.

Vel møtt til godt årsmøte.

Oslo 12. mars 2024

Anders Dalsaune Jansen
Styreleder

Kine Haugen
Styrets nestleder

Ellen Ingrid Eira
Styremedlem

Camilla Wright
Styremedlem

Tommy Sjøfjell
Styremedlem

Merete Hanch-Hansen
Styremedlem

Arild Knutsen
Styremedlem

Lars A Lian
Styremedlem

Eva Brekke
Styremedlem

Jan Gunnar Skoftedalen
Daglig leder

Årsregnskap 2023

RESULTATREGNSKAP

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekt	1	8 322 727	6 032 128
Sum driftsinntekter		8 322 727	6 032 128
Lønnskostnad	2	3 156 748	3 264 662
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler		0	145 265
Annen driftskostnad	2	4 885 544	2 560 315
Sum driftskostnader		8 042 292	5 970 242
Driftsresultat		280 435	61 886
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		320	320
Resultat av finansposter		320	320
Årsresultat		280 755	62 206
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		280 755	62 206
Sum overføringer	3	280 755	62 206

BALANSE

Eiendeler	Note	2023	2022
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Andre kortsiktige fordringer	4	5	21694
Sum fordringer		5	21694
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		3 038 186	2 768 585
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		3 038 186	2 768 585
Sum omløpsmidler		3 038 191	2 790 279
Sum eiendeler		3 038 191	2 790 279

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	3	2 039 627	1 758 872
Sum opptjent egenkapital		2 039 627	1 758 872
<hr/>			
Sum egenkapital		2 039 627	1 758 872
<hr/>			
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		7 958	88 072
Skattetrekk og annen offentlig gjeld		251 702	247 776
Annen kortsiktig gjeld		738 904	695 559
Annen kortsiktig gjeld		998 564	1 031 407
<hr/>			
Sum gjeld		998 564	1 031 407
<hr/>			
Sum egenkapital og gjeld		3 038 191	2 790 279

Oslo

Styret i Fagrådet – Rusfeltets Hovedorganisasjon

Anders Dalsaune Jansen
styreleder

Merete Hanch-Hansen
styremedlem

Tommy Lunde Sjøfjell
styremedlem

Lars André Lian
styremedlem

Ellen Ingrid Grenserud Eira
styremedlem

Eva Brekke
styremedlem

Kine Haugen
nestleder

Camilla Wright
styremedlem

Arild Knutsen
styremedlem

Jan Gunnar Skoftedalen
daglig leder

NOTER

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen.

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn.

DRIFTSINNEKTER OG KOSTNADER

Inntektsføring skjer i samsvar med opptjeningsprinsippet. Salg av tjenester inntektsføres etter hvert som tjenestene utføres.

Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balanse dagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

PENSJONER

Premier til innskuddsbasert pensjonsordning organisert gjennom livsforsikringsselskap kostnadsføres den perioden innskuddet gjelder og inngår blant lønnskostnader i resultatregnskapet. Pensjonsforpliktelser knyttet til AFP-ordning for selskapets ansatte balanseføres ikke. Forpliktelser eller pensjonsmidler knyttet til kollektiv forsikret pensjonsordning balanseføres ikke.

SKATT

Organisasjonen er ikke skattepliktig.

NOTE 1 INNETEKTER

Per virksomhetsområde	2023	2022
Medlemskontigenter	1 320 000	1 226 000
Deltakeravgifter	2 059 097	119 460
Andre inntekter	1 215 230	1 036 668
Statstilskudd	3 728 400	3 650 000
Sum	8 322 727	6 032 128

NOTE 2 LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, LÅN OG SIKKERHETSSTILLELSER

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	2 512 539	2 612 752
Arbeidsgiveravgift	398 398	395 492
Pensjonskostnader	243 675	256 418
Andre ytelser	2 135	0
Sum	3 156 748	3 264 662

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	3	3
---	---	---

NOTE 3 EGENKAPITAL

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01	1 758 872	1 758 872
Årets resultat	280 755	280 755
Pr. 31.12	2 039 627	2 039 627

NOTE 4 FORDRINGER, GJELD, PANTSTILLELSER OG GARANTIER M.V

	2023
Fordringer med forfall senere enn ett år	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år	0

BDO AS
Inger Bang Lunds vei 4
5059 Bergen

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Rusfeltets Hovedorganisasjon

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Rusfeltets Hovedorganisasjon.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2023
- Resultatregnskap for 2023
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Solveig Bø Dalstø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo document key: LXTGO-6Q452-44TBN-HVM8U-WKU16-72G17

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Solveig Bø Dalstø

Statsautorisert revisor

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-03-22 16:53:40 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: LXTGO-6Q4S2-14TBN-HVM8U-WKUJ6-7ZG17

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

**Rusfeltets
hovedorganisasjon**
rusfeltet.no

Årsmelding 2023
Årsregnskap 2023